

Czwartek, 14 grudnia 2017 r.

P8_TA(2017)0500

Sytuacja ludu Rohingja

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 grudnia 2017 r. w sprawie sytuacji ludu Rohingja (2017/2973(RSP))

(2018/C 369/12)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Mjanmy i w sprawie sytuacji muzułmanów Rohingja, w szczególności z dnia 14 września 2017 r. ⁽¹⁾, 7 lipca 2016 r. ⁽²⁾ i 15 grudnia 2016 r. ⁽³⁾, oraz z dnia 13 czerwca 2017 r. w sprawie bezpieczeństwa w Azji Południowej i Południowo-Wschodniej ⁽⁴⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie Mjanmy/Birmy z dnia 16 października 2017 r.,
- uwzględniając uwagi wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Federiki Mogherini wygłoszone w dniu 19 listopada 2017 r. w Koks Badżar w Bangladeszu,
- uwzględniając oświadczenie wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawiciel z dnia 6 września 2017 r. w sprawie sytuacji w stanie Arakan, jej oświadczenie z dnia 11 września 2017 r. w sprawie ostatnich wydarzeń w stanie Arakan, Mjanmie i przygranicznym regionie Bangladeszu, jej oświadczenie wydane w imieniu Unii Europejskiej dnia 20 listopada 2017 r. w sprawie Mjanmy/Birmy oraz jej oświadczenie z dnia 23 listopada 2017 r. w sprawie podpisania dwustronnej umowy o repatriacji między rządami Mjanmy i Bangladeszu,
- uwzględniając wizytę komisarza UE ds. pomocy humanitarnej i zarządzania kryzysowego Christosa Stylianidesa w północnej części stanu Arakan w maju 2017 r.,
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawiciel wydany dnia 1 czerwca 2016 r. i skierowany do Parlamentu Europejskiego i Rady, zatytułowany „Elementy strategii UE wobec Mjanmy/Birmy: szczególne partnerstwo na rzecz demokracji, pokoju i dobrobytu” (JOIN(2016)0024),
- uwzględniając wspólny komunikat prasowy z dnia 25 listopada 2016 r. w sprawie trzeciego dialogu dotyczącego praw człowieka między UE a Mjanmą,
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie bezpieczeństwa z dnia 4 grudnia 2015 r.,
- uwzględniając protokół ustaleń między Mjanmą i Bangladeszem w sprawie repatriacji Rohingjów z Bangladeszu do Mjanmy, podpisany w dniu 23 listopada 2017 r.,
- uwzględniając oświadczenie przewodniczącego Rady Bezpieczeństwa ONZ z dnia 6 listopada 2017 r. w sprawie przemocy w stanie Arakan,
- uwzględniając projekt rezolucji w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka w Mjanmie, zatwierdzony przez Trzeci Komitet Zgromadzenia Ogólnego ONZ w dniu 16 listopada 2017 r.,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0351.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0316.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0506.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0247.

Czwartek, 14 grudnia 2017 r.

- uwzględniając raport Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka z dnia 20 czerwca 2016 r. pt. „Sytuacja w zakresie praw człowieka muzułmańskiej mniejszości Rohingja oraz innych mniejszości w Mjanmie”, a także raport specjalnej sprawozdawczynie ONZ ds. sytuacji w zakresie praw człowieka w Mjanmie z dnia 18 marca 2016 r.,
 - uwzględniając 27. sesję nadzwyczajną Rady Praw Człowieka ONZ w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka muzułmańskiej mniejszości Rohingja oraz innych mniejszości w stanie Arakan w Mjanmie,
 - uwzględniając Konwencję ONZ z 1951 r. dotyczącą statusu uchodźców oraz protokół do tej konwencji z 1967 r.,
 - uwzględniając Konwencję z 1954 r. dotyczącą statusu bezpaństwowców oraz Konwencję z 1961 r. o ograniczaniu bezpaństwowości,
 - uwzględniając globalny plan działań Biura UNHCR na rzecz eliminacji bezpaństwowości dotyczący lat 2014–2024,
 - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie końcowe komisji doradczej ds. stanu Arakan,
 - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 1966 r. oraz Międzynarodowy pakt praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych z 1966 r.,
 - uwzględniając Kartę Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN),
 - uwzględniając art. 123 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w stanie Arakan w Mjanmie mieszka ok. miliona Rohingjów, będących w przeważającej mierze muzułmańską mniejszością stojącą w obliczu represji oraz ciągłych poważnych naruszeń praw człowieka, co obejmuje zagrożenia dla życia i bezpieczeństwa, odmawianie prawa do opieki zdrowotnej i edukacji, niedożywienie i brak bezpieczeństwa żywnościowego, pracę przymusową, przemoc seksualną oraz ograniczanie ich praw politycznych;
- B. mając na uwadze, że Rohingjowie są jedną z najbardziej prześladowanych mniejszości na świecie; mając też na uwadze, że są oni pozbawieni pełni praw obywatelskich i uczynieni bezpaństwowcami na mocy birmańskiej ustawy o obywatelstwie z 1982 r.; mając na uwadze, że Rohingjowie są głównie przetrzymywani w obozach, a ich prawa do swobodnego poruszania się w obrębie stanu Arakan i poza nim zostały poważnie ograniczone;
- C. mając na uwadze, że niedawne ataki na posterunki bezpieczeństwa w sierpniu 2017 r. wywołały zdecydowanie nieproporcjonalną reakcję sił wojskowych Mjanmy, które dopuściły się poważnych naruszeń praw człowieka wobec ludu Rohingja;
- D. mając na uwadze, że od sierpnia 2017 r. ponad 646 tys. Rohingjów uciekło do sąsiedniego Bangladeszu w poszukiwaniu schronienia, gdzie przebywają we wstrząsających warunkach; mając na uwadze, że łączna liczba uchodźców Rohingja w Bangladeszu najprawdopodobniej przekroczy milion przed końcem 2017 r.; mając na uwadze, że dziesiątki osób, w tym kobiety i dzieci, zmarły w drodze, a ponad 400 000 osób potrzebuje opieki zdrowotnej i pomocy żywnościowej; mając na uwadze, że mordowanie, gwałty i torturowanie Rohingjów oraz palenie ich wsi to narzędzia trwałego niszczenia struktury społecznej tego ludu oraz ich psychicznego wyniszczania;
- E. mając na uwadze, że granica między Mjanmą a Bangladeszem została zmilitaryzowana oraz że umieszczono na niej miny, aby uniemożliwić ludziom jej przekraczanie;
- F. mając na uwadze, że według agencji ONZ dostęp organizacji humanitarnych do tego regionu pozostaje wysoce restrykcyjny, co dotyczy też dostarczania ludności Rohingja żywności, wody i leków;

Czwartek, 14 grudnia 2017 r.

- G. mając na uwadze, że w dniu 10 września 2017 r. wysoki komisarz ONZ ds. praw człowieka Zeid Ra'ad Al Hussein oświadczył, iż sytuacja w Mjanmie „wydaje się być modelowym przykładem czystek etnicznych”, a w dniu 5 grudnia 2017 r. stwierdził, iż nie można wykluczyć, że siły państwowe Mjanmy dokonują aktu ludobójstwa wobec muzułmanów z ludu Rohingja; mając na uwadze, że Amnesty International opisała sytuację mniejszości w stanie Arakan jako „apartheid”; mając też na uwadze, że Rada Praw Człowieka ONZ potępiła „zbrodnie przeciwko ludzkości, które z bardzo dużym prawdopodobieństwem popełniono” w Mjanmie;
- H. mając na uwadze, że w dniu 23 października 2017 r. na konferencji darczyńców w Genewie pomiędzy UNHCR, OCHA, IOM, Unią Europejską i rządem Kuwejtu zobowiązano się do udzielenia pomocy na łączną kwotę 344 mln USD, z czego ponad połowę zapewniła UE;
- I. mając na uwadze, że rządy Mjanmy i Bangladeszu podpisały niewiążący protokół ustaleń, który powinien zagwarantować bezpieczny powrót uchodźców Rohingja zbiegłych do Bangladeszu; mając na uwadze, że wiceprzewodnicząca / wysoka przedstawiciel nazwała podpisanie tego protokołu ustaleń ważnym krokiem ku rozwiązaniu jednego z najgorszych w naszych czasach kryzysów humanitarnych i dotyczących praw człowieka; mając na uwadze, że nie jest jasne, ile potencjalnych repatriantów Rohingja zostanie umieszczonych w obozach i tymczasowych miejscach przetrzymywania; mając na uwadze, że brakuje jasnego harmonogramu przywrócenia im odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa i bezpiecznych warunków mieszkaniowych czy też uznania ich praw obywatelskich;
1. potępiła nadal trwającą przemoc i zabójstwa oraz regularne stosowanie siły, skutkujące ofiarami śmiertelnymi oraz utratą źródeł utrzymania i miejsc schronienia w stanie Arakan; wyraża głębokie zaniepokojenie sytuacją humanitarną i w zakresie praw człowieka oraz wyraża najgłębsze współczucie w stosunku do ludności Rohingja, jak i pełne poparcie dla niej; przypomina, że władze Mjanmy mają obowiązek ochrony – bez dyskryminacji – wszystkich swoich obywateli przed nadużyciami, przeprowadzenia śledztw w poważnych przypadkach naruszeń praw człowieka oraz pociągnięcia winnych do odpowiedzialności, zgodnie z normami i zobowiązaniami w dziedzinie praw człowieka;
 2. wzywa do natychmiastowego położenia kresu przemocy, zabijaniu, prześladowaniu i gwałceniu ludności Rohingja oraz niszczeniu ich domów przez siły bezpieczeństwa Mjanmy;
 3. apeluje do władz Mjanmy o współpracę z międzynarodowymi agencjami pomocy, UE i ONZ, aby umożliwić natychmiastowy i niezakłócony dostęp organizacji humanitarnych do stanu Arakan i okolicznych obszarów, co obejmuje też specjalne wsparcie dla grup szczególnie narażonych, takich jak dzieci, osoby starsze i ofiary przemocy seksualnej; wzywa rząd do wprowadzenia środków zgodnych z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2106 (2013), aby zapobiec i przeciwdziałać przypadkom przemocy seksualnej;
 4. wzywa władze Mjanmy do zapewnienia dostępu niezależnym obserwatorom, w szczególności misji rozpoznawczej ONZ ustanowionej w marcu 2017 r. przez Radę Praw Człowieka ONZ, aby zagwarantować niezależne i bezstronne dochodzenia w sprawie zarzutów dotyczących poważnych naruszeń praw człowieka popełnionych przez wszystkie strony; wzywa wszystkie strony do zadbania o to, by uniknąć bezkarności w przypadkach, w których doszło do łamania praw człowieka; przypomina, że w przypadku znalezienia dowodów na łamanie praw człowieka sprawcom tych czynów trzeba wytoczyć uczciwe procesy przed niezawisłymi sądami cywilnymi, które nie będą stosować kary śmierci; nalega na dalsze działania Rady Bezpieczeństwa ONZ, w tym skierowanie sprawy do Międzynarodowego Trybunału Karnego, jeżeli Mjanma nie jest w stanie lub nie chce ścigać sprawców sądownie ani samodzielnie przekazać sprawy do sądu;
 5. wzywa rząd Mjanmy do zapewnienia krajowym i międzynarodowym organizacjom medialnym pełnego i swobodnego dostępu do stanu Arakan, a także do zapewnienia ochrony i bezpieczeństwa pracownikom tych mediów;
 6. ponownie wzywa rząd Mjanmy, by niezwłocznie zaprzestał stosowania min przeciwpiechotnych oraz usunął wszystkie już rozmieszczone miny, w tym te, które niedawno rozmieścił wzdłuż granicy z Bangladeszem; wzywa społeczność międzynarodową do zapewnienia pomocy technicznej w tym zakresie; wyraża uznanie dla starań Bangladeszu w obliczu kryzysu humanitarnego w jednym ze swoich krajów ościennych; przyjmuje z zadowoleniem ochronę, jaką objęto Rohingjów uciekających z Mjanmy, i zachęca Bangladesz, by nadal oferował pomoc we współpracy z Biurem UNHCR; wzywa Bangladesz, by poprzez zmniejszenie obciążeń biurokratycznych, uproszczenie procedury rejestracji oraz zniesienie ograniczeń przemieszczania się dodatkowo ułatwił międzynarodowym organizacjom pozarządowym prowadzenie akcji humanitarnych;

Czwartek, 14 grudnia 2017 r.

7. przyjmuje do wiadomości protokół ustaleń w sprawie repatriacji zawarty między Mjanmą a Bangladeszem; wzywa strony do pełnego poszanowania dobrowolnego, bezpiecznego i godnego powrotu Rohingjów do ich miejsc pochodzenia bez jakiegokolwiek dyskryminacji i pod pełnym nadzorem ONZ; nalega, aby władze Mjanmy przedstawiły wiarygodne gwarancje, że osoby powracające nie będą prześladowane ani przymusowo umieszczane w obozach rozdzielonych pod kątem etnicznym lub religijnym, a także aby zapewniły niezależne i bezstronne monitorowanie przez organizacje broniące praw człowieka; potwierdza zasadę non-refoulement i przypomina ocenę UNHCR z dnia 24 listopada 2017 r., zgodnie z którą „warunki panujące obecnie w stanie Arakan w Mjanmie nie umożliwiają bezpiecznych i trwałych powrotów”; wzywa UE do przewodzenia wysiłkom międzynarodowym poprzez szczyt międzyrządowy z udziałem ONZ; proponuje, aby podczas tego szczytu dokonano przeglądu postępów w procesie repatriacji Rohingjów i przywracaniu im praw obywatelskich oraz aby zainicjowano procedurę niezależnych dochodzeń w sprawie zbrodni przeciwko ludzkości;

8. apeluje do UE i jej państw członkowskich, aby zwiększyły wsparcie finansowe i materialne na rzecz zakwaterowania uchodźców, a przy tym upewniły się, że taka pomoc nie jest przeznaczana na niemożliwe do zaakceptowania rozwiązania przewidziane dla uchodźców i osób powracających; wzywa podmioty międzynarodowe do udzielenia wsparcia finansowego, które zapewniłoby stabilne reagowanie na potrzeby przesiedlanych Rohingjów i społeczności przyjmujących uchodźców, oferując im dostęp do odpowiednich i lepszych usług; zwraca szczególną uwagę na pilną potrzebę sfinansowania specjalistycznych usług medycznych i psychologicznych – których koszt szacuje się na 10 mln USD – dla ofiar gwałtu i przemocy ze względu na płęć; wzywa Komisję do wsparcia kompleksowego śledztwa oceniającego skalę przemocy seksualnej i innych przestępstw przeciwko Rohingjom;

9. wyraża głębokie zaniepokojenie doniesieniami o handlu kobietami i dziewczętami z ludu Rohingja w Mjanmie i Bangladeszu oraz wzywa władze obu krajów do współpracy z Biurem Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców i organizacjami broniącymi praw człowieka, aby położyć kres handlowi ludźmi oraz zapewnić tym kobietom i dziewczętom ochronę i wsparcie;

10. wzywa rząd Mjanmy do rozwiązania problemu długotrwałej i systematycznej dyskryminacji Rohingjów; podkreśla, że bez wyeliminowania podstawowych przyczyn tego zjawiska niemożliwe jest zaradzenie trudnej sytuacji ludu Rohingja; zauważa w związku z tym, że praw mniejszości w Mjanmie pozbawiany jest nie tylko lud Rohingja, ale także inne grupy etniczne, w tym ludność zamieszkująca stany Kaczin i Szan;

11. przychylnie odnosi się do sprawozdania komisji doradczej ds. stanu Arakan, która została ustanowiona na wniosek doradczynie stanu; zachęca z całą mocą władze Mjanmy do niezwłocznego powołania organu wykonawczego w celu pełnego wprowadzenia w życie zaleceń komisji Annana; zachęca UE, ONZ oraz inne podmioty międzynarodowe do wspierania tego procesu;

12. kładzie nacisk na zalecenie komisji doradczej dotyczące konieczności ujednolicenia krajowych przepisów prawnych dotyczących obywatelstwa z normami i umowami międzynarodowymi, których Mjanma jest stroną; wzywa rząd Mjanmy do zmiany ustawy o obywatelstwie i przyznania mieszkańcom z ludu Rohingja prawnie uznawanych dokumentów potwierdzających ich obywatelstwo, tak aby byli oni uznawani za mniejszość etniczną oraz aby ich prawo do samookreślenia było szanowane; wzywa rząd do wydawania dowodów tożsamości, które nie zawierają wzmianki o przynależności religijnej;

13. podkreśla, że należy położyć kres segregacji ludu Rohingja w Mjanmie; wzywa do zniesienia godziny policyjnej wobec ludu Rohingja i usunięcia wszystkich zbędnych punktów kontrolnych; wzywa rząd Mjanmy, aby zapewnił mieszkańcom wywodzącym się z ludu Rohingja swobodę podróżowania po całym stanie Arakan i pozostałym terytorium kraju, a zwłaszcza aby stał na straży praw dostępu do opieki zdrowotnej, żywności, edukacji i zatrudnienia;

14. wzywa wszystkie strony do wspierania tworzenia skutecznych instytucji demokratycznych i silnego społeczeństwa obywatelskiego, poszanowania podstawowych praw i wolności oraz propagowania dobrych rządów, praworządności oraz niezawisłego i bezstronnego sądownictwa;

15. wzywa UE i jej państwa członkowskie, aby w trybie pilnym przyjęły ukierunkowane sankcje karne wobec funkcjonariuszy służb wojskowych i bezpieczeństwa odpowiedzialnych za utrzymujące się powszechne naruszenia praw człowieka w Mjanmie;

Czwartek, 14 grudnia 2017 r.

16. ubolewa, że Radzie Bezpieczeństwa ONZ nie udało się uzgodnić zdecydowanych środków, oraz wzywa UE i jej państwa członkowskie, by nasiliły presję na strony blokujące znaczące działania, w tym na Chiny i Rosję;
 17. wzywa UE i jej państwa członkowskie do rozszerzenia zakresu obowiązującego embarga na broń nałożonego na Mjanmę; wzywa Radę Bezpieczeństwa ONZ do nałożenia na Mjanmę całkowitego i kompleksowego embarga na broń, zawieszającego wszystkie bezpośrednie i pośrednie dostawy, sprzedaż lub przekazywanie – w tym przewóz i przeładunek – wszelkich rodzajów broni, amunicji oraz innego sprzętu wojskowego i służącego zapewnieniu bezpieczeństwa, a także organizowanie szkoleń lub udzielanie innego rodzaju wsparcia wojskowego lub w dziedzinie bezpieczeństwa;
 18. wzywa rząd Mjanmy, w tym doradczyńnię stanu Aung San Suu Kyi, do jednoznacznego potępienia wszelkich aktów podżegania do nienawiści na tle rasowym lub religijnym oraz do zwalczania dyskryminacji społecznej i wrogości wobec mniejszości Rohingja, jak i do stania na straży powszechnego prawa do wolności wyznania lub przekonań;
 19. wzywa ASEAN i rządy regionalne do kontynuowania działań i zwiększenia nacisków na rząd Mjanmy i wojsko tego kraju, aby powstrzymały łamanie praw i chroniły wszystkich cywilów w stanie Arakan oraz w całej Mjanmie;
 20. przypomina, że nagroda im. Sacharowa jest przyznawana obrońcom praw człowieka i praw mniejszości oraz osobom, które przestrzegają prawa międzynarodowego, oprócz innych kryteriów; zwraca uwagę na konieczność rozważenia, czy nagroda im. Sacharowa mogłaby zostać odebrana w przypadku, gdy laureaci naruszają te kryteria po przyznaniu nagrody;
 21. zachęca główne podmioty międzynarodowe i regionalne, zwłaszcza Chiny, do wykorzystania wszelkich dostępnych dwustronnych, wielostronnych i regionalnych platform pozwalających domagać się zakończenia aktów okrucieństwa i doprowadzić do pokojowego rozwiązania;
 22. wzywa wiceprzewodniczącą / wysoką przedstawiciel i państwa członkowskie do wywarcia większej presji na władze i służby bezpieczeństwa Mjanmy, aby położyć kres przemocy i dyskryminacji wobec ludu Rohingja, a także do nawiązania współpracy z ONZ, ASEAN i rządami regionalnymi w celu zakończenia segregacji w Mjanmie;
 23. zwraca się do wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawiciel o poinformowanie Parlamentu o działaniach podjętych przez delegację UE na posiedzeniu ministrów spraw zagranicznych ASEM w Naypyidaw w dniu 21 listopada 2017 r.; wzywa do ponownego ożywienia dialogu między UE a Mjanmą dotyczącego praw człowieka w celu omówienia konkretnych kwestii związanych ze społecznością Rohingjów;
 24. wzywa Komisję, aby rozważyła konsekwencje w kontekście preferencji handlowych, z których korzysta Mjanma, w tym wszczęcie dochodzenia w ramach mechanizmów przewidzianych w inicjatywie „wszystko oprócz broni”;
 25. wzywa UE i jej państwa członkowskie do poparcia globalnego planu działań Biura UNHCR na lata 2014–2024 na rzecz eliminacji bezpaństwowości;
 26. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji rządowi i parlamentowi Mjanmy, rządowi i parlamentowi Bangladeszu, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich, Sekretarzowi Generalnemu ASEAN, Międzyrządowej Komisji ds. Praw Człowieka ASEAN, specjalnej sprawozdawczyni ONZ ds. sytuacji w zakresie praw człowieka w Mjanmie, Wysokiemu Komisarzowi ONZ ds. Uchodźców oraz Radzie Praw Człowieka ONZ.
-